

УТВЪРДИЛ:

Директор:

(Име, фамилия, подпис)

**ГОДИШНО ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
ПО ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА ЗА 8. КЛАС**

№ по ред	Учебна седмица по ред	Тема на урочната единица	Вид на урочна единица	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия	Контекст и дейности за всяка урочна единица	Методи и форми на оценяване по теми и/или раздели	Забележка
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1.		География на природата	Начален преговор	Съгласно учебната програма по география и икономика 8. клас.		Използване на различни средства за онагледяване; умения за попълване на схеми, таблици, текст; четене на изображения и работа с въведени правила.	Формираща устна и писмена проверка.	
2.		География на природата	Контролна работа – входно ниво	Съгласно учебната програма по география и икономика 8. клас.			Писмен тест – диагностично (начално) оценяване.	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
I. ТЕМА. ПЛАНЕТАТА ЗЕМЯ								
3.		Форма и размери на Земята	Нови знания	<i>Доказва</i> с примери кълбовидната форма на Земята. <i>Описва</i> по схема размерите на Земята (площ, дължина на полярния и екваториалния радиус, обиколка на Екватора). <i>Прави изводи</i> за влиянието на формата на Земята върху живота на нея.	елипсоид; геоид	Работа с основния текст на учебника за доказване с примери на кълбовидната форма на Земята. Дефиниране на нови понятия – елипсоид и геоид. Четене и описване по на схема. Групови и индивидуални задачи за изводи за влиянието на формата на Земята върху живота на нея. Междупредметни връзки: (ФА), (ИТ), (М).	Оценки от участия – работа в час.	
4.		Движения на Земята	Нови знания	<i>Прави изводи</i> за последиците от движението на Земята около оста ѝ. <i>Прави изводи</i> за последиците от движението на Земята около Слънцето и от наклона на земната ос за живота на Земята.	местно време; часови зони; линия на смяна на датата	Формиране на нови понятия – местно време; часови зони; линия на смяна на датата. Използване на различни източници на информация – текст и изображения.	Оценки от други участия – работа в час.	
2. ТЕМА. ГЕОГРАФИЯ НА ПРИРОДАТА								
5.		Геосферен строеж на системата Земя	Нови знания	<i>Характеризира</i> геосферния строеж на системата Земя. <i>Дава примери</i> за взаимовръзки между атмосфера – литосфера – хидросфера – педосфера – биосфера.	природен риск	Характеризиране на геосферния строеж на системата Земя с помощта на текст и изображения; даване на примери за взаимовръзки;	Оценки от други участия – работа в час; изпълнение на домашни работи.	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				<p><i>Изчертава модел</i> на системата Земя.</p> <p><i>Оценява</i> значението на взаимовръзките в системата Земя.</p>		<p>изчертаване на модел на системата Земя; дефиниране на ново понятие – природен риск.</p> <p>Междупредметни връзки: (ФА), (ИТ), (М).</p>		
6.		Атмосфера – състав и строеж	Нови знания	<p><i>Описва</i> състава на атмосферния въздух.</p> <p><i>Описва</i> вертикалния строеж на земната атмосфера – тропосфера, стратосфера, мезосфера, термосфера, екзосфера.</p> <p><i>Оценява</i> значението на състава и строежа на атмосферата за живота на Земята.</p> <p><i>Дава примери</i> за въздействието на човека върху състоянието на атмосферата.</p>		<p>Описване на състава на атмосферния въздух и вертикалния строеж на земната атмосфера; обобщаване на географска информация, даване на отговори, основани на доказателства и изводи;</p> <p>съставяне на текст под формата на научно съобщение за последиците от парниковия ефект (зад. 4).</p> <p>Междупредметни връзки: (ФА), (ХООС), (М).</p>	Оценки от други участия – работа в час; изпълнение на домашни работи.	
7.		Топлинен режим в атмосферата	Нови знания	<p><i>Обяснява</i> нагряването и изстиването на въздуха.</p> <p><i>Обяснява</i> по схема слънчевата радиация – пряка, разсеяна, отразена и сумарна.</p> <p><i>Обяснява</i> влиянието на географската ширина и вида на подстилящата</p>	излъчване от земната повърхност; радиационен баланс; вертикален температурен градиент; изотерми	<p>Обясняване на географски процеси и явления и изказване на обобщени изводи; обяснение по схема; работа с карти и изображения; формиране на нови понятия – излъчване</p>	Оценки от други участия – работа в час, работа по групи.	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				повърхнина върху топлинния режим. Обяснява изменението на температурата във височина. Обяснява разпределението на слънчевата радиация по карта.		от земната повърхност, радиационен баланс, вертикален температурен градиент, изотерми.		
8.		Изпарение, влажност и валежи	Нови знания	Обяснява факторите, от които зависи изпарението. Знае какво е влажност. Разграничава видове облаци (перести, слоести, кълбести) и валежи (според мястото на образуване, агрегатното състояние и начина на изваляване). Обяснява разпределението на валежите по карта. Обяснява влиянието на неблагоприятни природни явления (поройни валежи, обилни снеговалежи, градушка, поледица) върху живота на човека и правилата за поведение при гръмотевична буря.	кондензационно ниво; кълбесто-дъждовни и слоесто-дъждовни облаци; изохиети	Разграничаване с помощта на текст, схема и изображения на видовете облаци и валежи; работа с карта – обясняване на разпределението на валежите; формиране на нови понятия – кондензационно ниво, кълбесто-дъждовни и слоесто-дъждовни облаци, изохиети. Междупредметни връзки: (ФА), (ХООС), (М).	Оценки от други участия – работа в час.	
9.		Процеси в атмосферата - динамиката на една отворена система	Дейности	Оценява значението на състава и строежа на атмосферата за живота на Земята. Дава примери за въздействието на човека върху състоянието на атмосферата. Обяснява влиянието на неблагоприятни природни		Групови и индивидуални задачи за работа с различни източници – текст, илюстрации, схеми, правила за поведение по време на гръмотевична буря; систематизиране на информация и екипно	Текущи оценки от практически изпитвания – постер или серия от снимки; оценки от други участия – работа по групи.	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				явления (поройни валежи, обилни снеговалежи, градушка, поледица) върху живота на човека и правилата за поведение при гръмотевична буря.		представяне чрез постер или серия от снимки.		
10.		Обща атмосферна циркулация Циклони и антициклони	Нови знания	Изработва схема на общата атмосферна циркулация. Разграничава видове въздушни маси. Обяснява топъл и студен фронт (вкл. по схема) – образуване и време. Сравнява циклона и антициклона и времето в тях.		Изработване на схема; разграничаване на видове въздушни маси; обясняване по схема; сравняване.	Оценки от други участия – работа в час.	
11.		Прогнозиране на времето	Дейности	Чете синоптична карта. Изработва елементарна прогноза на времето.		Групови и на индивидуални задачи за работа с различни източници – карта, илюстрации, схеми; проучване на синоптична карта; изработване на елементарна прогноза на времето.	Текущи оценки от практически изпитвания – прогноза за времето.	
12.		Климатообразуващи фактори. Климатични пояси и области	Нови знания	Обяснява климатообразуващата роля на радиационните, циркулационните и географските фактори. Характеризира климатичните пояси и планинската област на Земята по карта и с климатограма	климатични промени	Обяснение на климатообразуващата роля на факторите; характеризиране на климатичните пояси и планинската област; дефиниране на ново понятие – климатични промени; представяне на информация (зад. 4	Оценки от други участия – работа в час; изпълнение на домашни работи.	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				(териториален обхват, климатични фактори, климатични елементи, стопанска оценка). Представя информация за влиянието на човека върху климата в различни форми.		от учебника). Междупредметни връзки: (ФА), (ХООС), (БЗО).		
13.		Хидросфера. Световен океан. Свойства на океанската и морската вода	Нови знания	Познава свойствата разтворимост и топлоемкост на океанската и морската вода. Обяснява хоризонталното разпределение на температурата и солеността на океанската и морската вода по карта. Оценява значението на свойствата на океанската и морската вода за климата на Земята и живота на човека.		Работа с основния текст от учебника за свойствата разтворимост и топлоемкост; обяснение на хоризонталното разпределение на температурата и солеността на океанската и морската вода по карта; интерпретиране на информация.	Оценки от други участия – работа в час; изпълнение на домашни работи.	
14.		Движения на океанската и морската вода. Вълни. Приливи и отливи. Движения на океанската и морската вода. Океански и морски течения	Нови знания	Дефинира какво е океанска (морска) вълна. Разграничава видове вълни – ветрови, земетръсни (цунами) и приливни. Знае причините за образуването на приливите и отливите. Оценява значението на вълните, приливите и отливите за живота на човека. Дефинира какво е океанско (морско) течение. Обяснява образуването на ветровите,	височина на вълната; сила на привличане; центробежна сила; приливообразуваща сила	Дефиниране на нови понятия – височина на вълната, сила на привличане, центробежна сила, приливообразуваща сила; разграничаване на видове вълни; обяснение на образуването на теченията; изработване на схема (зад. 3 от учебника).	Оценки от други участия – работа в час.	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				компенсационните, студените и топлите течения. Изработва схема на основните океански течения в Световния океан. Оценява значението на океанските (морските) течения за климата на Земята и живота на човека.				
15.		Води на сушата. Подземни води	Нови знания	Разграничава видове подземни води (грунтови, артезиански (напорни), карстови и минерални). Оценява значението на подземните води, езерата и ледниците за живота на Земята.		Дефиниране, обясняване, сравняване, разграничаване, групиране на видовете подземни води; оценяване на значението им.	Оценки от други участия – работа в час.	
16.		Езера и блата. Ледници	Нови знания	Разграничава видове езера (според произхода на езерната котловина, според начина на оттичане). Обяснява образуването на блатата и ледниците (планински и континентален тип ледник) и териториалното им разположение. Оценява значението на подземните води, езерата и ледниците за живота на Земята.	тектонски езера	Формиране на ново понятие – тектонски езера; разграничаване на видове езера; обяснение на образуването на блатата и ледниците; оценяване на значението им. Междупредметни връзки: (ФА), (ХООС), (БЗО), (БЕЛ).	Оценки от други участия – работа в час.	
17.		Реки	Нови знания	Обяснява формирането на речните води. Обяснява връзката на хидрографските елементи на реката с релефа и климата.	водно количество; речен отток	Обяснение на формирането на речните води и връзката на елементите;	Оценки от други участия – работа в час.	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				<p><i>Характеризира</i> видовете речен режим по хидрограма и видове речно подхранване (снежно, смесено, дъждовно). <i>Оценява</i> значението на реките за живота на Земята и въздействието на човека върху тях.</p>		<p>характеризиране на река с помощта на хидрограма; оценяване на значението на реките. Междупредметни връзки: (ФА), (ХООС), (БЗО), (БЕЛ).</p>		
18.		Природното могъщество на водата, без която не можем	Дейности	<p><i>Познава</i> свойствата разтворимост и топлоемкост на океанската и морската вода. <i>Обяснява</i> хоризонталното разпределение на температурата и солеността на океанската и морската вода по карта. <i>Оценява</i> значението на свойствата на океанската и морската вода за климата на Земята и живота на човека. <i>Разграничава</i> видове вълни. <i>Разграничава</i> видове езера. <i>Обяснява</i> образуването на блатата и ледниците и териториалното им разположение. <i>Оценява</i> значението на подземните води, езерата и ледниците за живота на Земята. <i>Характеризира</i> видовете речен режим по хидрограма и видове речно подхранване. <i>Обяснява</i> влиянието на</p>		<p>Групови и индивидуални задачи за обяснение на влиянието върху живота на човека на рисковете, свързани с хидроложки природни явления; обясняване на правилата за поведение при наводнение и лавина; работа с интерактивни карти.</p>	Текущи оценки от практически изпитвания – работа по групи.	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				рискове, свързани с хидроложки природни явления, върху живота на човека и правилата за поведение при наводнение и лавина.				
19.		Процеси в атмосферата и хидросферата	Обобщение	Систематизира знания за процесите в атмосферата и хидросферата.		Групови и индивидуални задачи, свързани с процесите в атмосферата и хидросферата.	Проверка и самооценка чрез задачи в обобщението.	
20.		Процеси в атмосферата и хидросферата	Контролна работа	Знания и умения за процесите в атмосферата и хидросферата.		Писмен тест – диагностично оценяване.	Оценки от контролна работа.	
21.		Литосфера. Състав на земната кора. Тектоника на плочите	Нови знания	<i>Изработва</i> схема на вътрешния строеж на Земята. <i>Характеризира</i> състава на земната кора. <i>Сравнява</i> океанския и континенталния тип земна кора. <i>Обяснява</i> тектоника на плочите.	астеносфера; ефузивни и интрузивни скали; литосферни плочи; срединни океански вериги, океански падени, островни дъги	Формиране на нови понятия – астеносфера, ефузивни и интрузивни скали, литосферни плочи, срединни океански вериги, океански падени, островни дъги; изработване на схема; сравняване на океанския и континенталния тип земна кора; обяснение на тектониката на плочите; търсене на информация в интернет.	Оценки от други участия – работа в час; изпълнение на домашни работи.	
22.		Ендогенни релефообразуващи процеси	Нови знания	<i>Характеризира</i> ендогенните (вътрешни земни сили)	антиклинала, синклинала; хорст, грабен	Дефиниране на нови понятия: антиклинала, синклинала,	Оценки от други участия – работа в час;	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				<p>релефообразуващи процеси – същност, тектонски движения (колебателни, нагъвателни, разломни), вулканизъм и земетръсна дейност.</p> <p>Прави изводи за териториалното разположение на вулканите и земетръсната дейност.</p> <p>Обяснява влиянието на земетресенията върху живота на човека и правилата за поведение.</p>		<p>хорст, грабен; характеризирани на вътрешните земни сили; изработване на картосхема за териториалното разположение.</p> <p>Междупредметни връзки: (ФА), (ХООС), (БЗО), (БЕЛ).</p>	изпълнение на домашни работи.	
23.		Природният драматизъм в моделирането на релефа	Дейности	<p>Характеризира състава на земната кора.</p> <p>Сравнява океанския и континенталния тип земна кора.</p> <p>Обяснява тектоника на плочите.</p> <p>Характеризира ендегенните (вътрешни земни сили) релефообразуващи процеси – същност, тектонски движения (колебателни, нагъвателни, разломни), вулканизъм и земетръсна дейност.</p> <p>Обяснява влиянието на земетресенията върху живота на човека и правилата за поведение.</p>		<p>Групови и на индивидуални задачи за обяснение на влиянието на земетресенията върху живота на човека; правила за поведение по време на земетресение; работа с интерактивна карта.</p>	Текущи оценки от практически изпитвания – решаване на казус, участие в проблемни ситуации.	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
24.		Екзогенни процеси	Нови знания	<i>Характеризира</i> екзогенните (външни земни сили) релефообразуващи процеси – същност, форми, териториално разпространение. <i>Разпознава</i> екзогенни форми (свлачище, срутище, дюни, пролом, алувиална низина, пещера, циркус, коритовидна долина, прибойна ниша, пясъчна коса) по описание или изображение.	изветряне; ерозия; екзарация; абразия; карстов процес; еоличен процес	Формиране на нови понятия – изветряне, ерозия; екзарация, абразия; карстов процес, еоличен процес; характеризирание на външни земни сили; разпознаване на екзогенните форми по описание или изображение.	Оценки от други участия – работа в час.	
25.		Екзогенни процеси	Нови знания					
26.		Променящият се лик на Земята	Дейности	<i>Характеризира</i> екзогенните (външни земни сили) релефообразуващи процеси – същност, форми, териториално разпространение. <i>Разпознава</i> екзогенни форми (свлачище, срутище, дюни, пролом, алувиална низина, пещера, циркус, коритовидна долина, прибойна ниша, пясъчна		Групови и на индивидуални задачи за работа с различни източници – илюстрации, схеми; текст.	Текущи оценки от практически изпитвания.	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				коса) по описание или изображение.				
27.		Педосфера. Биосфера	Нови знания	<p><i>Характеризира</i> почвата – същност, фактори на почвообразуването, образуване, състав и свойства.</p> <p><i>Познава</i> типове почви, териториалното им разпространение и значение.</p> <p><i>Характеризира</i> биосферата – състав, обхват, процеси.</p> <p><i>Дава примери</i> за въздействието на човека върху педосферата и биосферата.</p>	зонални, аazonални, тундрови, подзолисти почви	Характеризиране на почвите и биосферата; работа с основния текст и изображенията в учебника; посочване на примери за въздействието на човека върху педосферата и биосферата. Междупредметни връзки: (ФА), (ХООС), (БЗО), (БЕЛ).	Оценки от други участия – работа в час.	
28.		Природни компоненти и природни комплекси. Природни зони	Нови знания	<p><i>Знае</i> какво е природногеографски комплекс (геосистема) и неговите особености.</p> <p><i>Познава</i> същността на географската обвивка.</p> <p><i>Обяснява</i> основните закономерности на географската обвивка (зоналност, аazonалност, цялостност и ритмичност).</p> <p><i>Характеризира</i> природните зони на Земята.</p>	природни компоненти; пълен и непълен природен комплекс	Формиране на нови понятия: природни компоненти, пълен и непълен природен комплекс; обясняване на основните закономерности на географската обвивка; характеризират на природните зони. Междупредметни връзки: (ФА), (ХООС), (БЗО), (БЕЛ).	Оценки от други участия – работа в час.	
29.		Процеси в литосферата, педосферата и биосферата. Природни комплекси	Обобщение	Систематизира знания за природните комплекси и за процесите в литосферата, педосферата и биосферата.		Обобщени изводи чрез групови и индивидуални задачи за работа с различни източници на информация –	Проверка и самооценка чрез задачи в обобщението.	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
						текстови, илюстрации, схеми; попълване на таблици.		
30.		Процеси в литосферата, педосферата и биосферата. Природни комплекси	Контролна работа	Знания и умения за природните комплекси и за процесите в литосферата, педосферата и биосферата.		Писмен тест – диагностично оценяване.	Оценки от контролни работи.	
31.		Природноресурсен потенциал на Земята	Нови знания	<i>Разграничава</i> природно условие, природен ресурс и видовете природни ресурси (изчерпаеми, неизчерпаеми, възобновяеми и невъзобновяеми).	природно-ресурсен потенциал	Формиране на ново понятие: природноресурсен потенциал; разграничаване на природно условие, природен ресурс и видовете природни ресурси.	Оценки от други участия – работа в час.	
32.		Природноресурсен потенциал на Земята	Нови знания	<i>Оценява</i> природните ресурси (енергийни, минерално-суровинни, климатични, водни, поземлени, биологични) на Земята.		Оценяване на природните ресурси; зад. 2 от учебника.	Оценки от други участия – работа в час; изпълнение на домашни работи.	
33.		Глобални проблеми на съвременността. Устойчиво развитие	Нови знания	<i>Дефинира</i> суровинно-енергийния и екологичния проблем. <i>Обяснява</i> причините за възникване и последиците от суровинно-енергийния и екологичния проблем. <i>Посочва</i> начини за преодоляване на суровинно-енергийния и екологичния проблем. <i>Знае</i> същността на идеята за устойчиво развитие. <i>Анализира</i> различни източници на информация	глобални проблеми; алтернативни източници на енергия	Формиране на нови понятия: глобални проблеми; алтернативни източници на енергия; обяснение на причините за възникване и последиците от суровинно-енергийния и екологичния проблем; анализиране на различни източници на информация – зад. 4	Оценки от други участия – работа в час; изпълнение на домашни работи.	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				по проблема. Оценява природните ресурси (енергийни, минерално-суровинни, климатични, водни, поземлени, биологични) на Земята.		от учебника.		
34.		Природноресурсният потенциал – предизвикателства пред усвояването с много неизвестни	Дейности	Обяснява причините за възникване и последиците от суровинно-енергийния и екологичния проблем. Посочва начини за преодоляване на суровинно-енергийния и екологичния проблем. Знае същността на идеята за устойчиво развитие. Анализира различни източници на информация по проблема. Оценява природните ресурси (енергийни, минерално-суровинни, климатични, водни, поземлени, биологични) на Земята.		Дефиниране и обясняване на понятия от схема; разпознаване по изображение; работа с документи от различни източници и интернет среда; работа в екип – казус – проблемни въпроси; представяне чрез колажи, презентации или блог.	Текущи оценки от практически изпитвания – колажи, презентации или блог.	
35.		География на планетата Земя и нейната природа	Годишен преговор	Систематизира знания за планетата Земя и нейната природа.		Групови и индивидуални задачи за работа с различни източници на информация – текстови, илюстрации, схеми; попълване на таблици.	Проверка и самооценка чрез задачи в обобщението.	
36.		География на планетата Земя и нейната природа	Контролна работа – изходно ниво	Знания и умения за планетата Земя и нейната природа.		Писмен тест – диагностично оценяване.	Оценки от контролни работи.	

За нови знания	61%	22
За упражнения (дейности)	17%	6
За преговор	6%	2
За обобщение	5%	2
За контролни работи	11%	4

Разработил:

(име, фамилия, подпис)